

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 21. oktobar 2024.godine

RTS- "Zdravo dete od glave do pete" - bez uputa i zakazivanja specijalistički pregledi i saveti u Nišu

RTS- Lekari podsećaju – ne ignorišite promene na koži, idite na preventivne preglede

RTS- Isuviše rizikujte ako dijagnozu tražite od veštačke inteligencije

BLIC- "NAJOPASNIJA JE OVA HRANA" Srpski onkolog o tri faktora koja su dovela do eksplozije RAKA KOD MLADIH, uputio upozorenje svima: "Kada kupujete namirnice, jednu stvar MORATE DA PROČITATE NA PAKOVANJU"

BLIC- UKC Niš o rezultatima Dragana Milića u vezi sa listama čekanja: Za 252 dana urađene 282 kardiohirurške intervencije

BLIC- NOVA OPASNA EPIDEMIJA NA POMOLU?! SZO iznala JEZIVE PODATKE o broju smrtnih slučajeva: Umire svaki deseti čovek, a bolesti šire OVE ŽIVOTINJE!

POLITIKA- Institut Dedinje: u cilju smanjenja lista čekanja, uključen rad i nedeljom

The screenshot shows a news article from RTS titled "Zdravo dete od glave do pete" - bez uputa i zakazivanja specijalistički pregledi i saveti u Nišu". The page includes a video thumbnail, several smaller images, and text from a source named "Danica Jovanović". On the right side of the page, there is a sidebar with advertisements for Nivea products and a weather forecast for Belgrade.

"Zdravo dete od glave do pete" - bez uputa i zakazivanja specijalistički pregledi i saveti u Nišu

Bez uputa i zakazivanja, ove subote deca su mogla da se pregledaju u niškom Domu zdravlja, u okviru akcije "Zdravo dete od glave do pete". Lekari su proveravali vid, sluh, kičmu - odnosno držanje, i različite razvojne smetnje. Urađeno je 328 pregleda, a akcija će biti ponovljena i u novembru.

Da li će morati da nosi naočare došla je da proveri Danica Jovanović zajedno sa ocem i sestrom, kažu da im je odgovaralo da dođu u subotu i da su sve brzo završili.

"Primetila sam da imam probleme kada idem na časove violine u muzičkoj školi, kada treba da čitam note ne mogu baš lepo da pročitam, moram da se približim, krene glava da me boli", kaže učenica Danica Jovanović.

Otač Dragoljub Jovanović je rekao da su njegova mlađa čerka koja je 3. razred a starija koja ide u 7. dobitio potvrdu o završenom sistematskom pregledu, tako da bez nekog čekanja i uputa može sve da se završi.

Da deca provode previše vremena ispred različitih ekrana i da to utiče na njihov razvoj ukazuju i podaci sa obaveznih sistematskih pregleda. Rana dijagnostika je cilj i ovih preventivnih pregleda.

"Uvek se negde izdvajaju deformiteti kičme, stopala pa i poremećaj vida kod dece koji se uočavaju sve ranije i ranije", kaže dr Snežana Zdravković, načelnica službe Pedijatrije.

Dr Kristina Stojanović, oftalmolog kaže da se deca žale da imaju osećaj peckanja, neprijatnosti osećaj suvog oka a s druge strane prekomerna upotreba vida dovodi do toga da imamo sve češće kratkovidost.

"Najčešći su problemi korišćenja slušalica naši adolescenti to ne razumeju pa zbog ušne masti vrlo često dolazi do stvaranja opturantnog čepa odnosno tzv. cerumena koji u potpunosti zapuši taj spoljašnji kanal i dolazi do pada sluha", rekla je dr Ivana Dejić, otorinolaringolog.

Uz specijalističke preglede deca su dobila i brojne savete - kako pravilno prati zube, da štapiće za uši treba izbegavati i da je, naravno, najlepše igrati se u parku.

The screenshot shows a news article titled "Lekari podsećaju – ne ignorišite promene na koži, idite na preventivne preglede". The article discusses a campaign from June to September where dermatologists provided free skin cancer screening in locations where there were no dermatologists. It mentions that over 1,600 people participated and 32 melanomas were found. The website has a navigation bar with links like Vesti, Sport, OKO, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. There are also social media icons and a weather forecast for Belgrade.

Lekari podsećaju – ne ignorišite promene na koži, idite na preventivne preglede

Od juna do septembra, dermatolozi su sproveli akciju besplatnih preventivnih pregleda kože u mestima u kojima nema dermatologa ili ih nema dovoljno. Tokom nje su pregledali više od 1. 600 građana. Akciju je organizovalo Udruženje dermatovenerologa Srbije uz podršku ministarstva zdravlja i RTS-a.

Da provere stanje kože, u prethodnom periodu želeli su i mlađi i stariji. Gotovo u svakom mestu u kojem su bili, dermatolozi su u prvom satu otkrili i prve ozbiljnije promene na koži.

„Ukupno smo imali 1647 pacijenata -281 suspektnu promenu, a od toga čak 32 melanoma što je izuzetno veliki broj i što govori o značaju ovih besplatnih dermoskopskih pregleda. Tokom ovih pregleda obavili smo razgovore sa tim ljudima, da povedu računa o svom zdravlju, da ne čekaju, promene neće nestati, nego odmah da se jave dermatologu“, rekla je prof. dr Danica Todorović, predsednica Udruženja dermatovenerologa Srbije.

Najviše malignih promena lekari su otkrili u Vojvodini.

„Kampanju smo počeli i završili u Vojvodini i tu smo imali najveći broj melanoma. U Temerinu za dva dana dijagnostikovali smo 11 melanoma, a u Senti 8. Sa povećanim uv indeksom, neadekvatnim

ponašanjem na suncu, profesionanim izlaganjem na suncu, pretežno seosko stanovništvo, bave se poloprivredom, ne štite se od sunca i prilikom pregleda videli smo već pregorevanje na koži, kao i znake hroničnog oštećenja“, rekla je prof. dr Danica Todorović.

Lekari podsećaju – ne ignorišite promene na koži, idite na preventivne pregledе

„Treba da pregledamo svoju kožu, da ono što je novonastalo, nešto što znamo da stoji, ali se značajno promenilo jeste nešto zbog čega treba da odemo kod lekara. To ne znači da je to maligno, to ne znači da će nešto strašno da se desi, ali među takvim promenama može da se sakrije ona koju ne želimo i to je prvi signal da se ode kod lekara“, rekao je prof. dr Dušan Škiljević, Udruženje dermatovenerologa Srbije.

„Prevencija je prioritet, zato što sa jedne strane omogućava da na vreme prepoznamo i sprečimo određenja oboljenja ranom dijagnostikom, ranim otkrivanjem, a sa druge strane da rasteretimo zdravstveni sistem. Očuvanje zdravlja nema cenu i zato ministarstvo zdravlja u svoj prioritet stavlja preventivne programe“, rekao je prof. dr Nebojša Tasić, savetnik ministra zdravlja.

Onima koji su učestvovali u akciji besplatnih preventivnih pregleda kože dodeljenje su zahvalnice, među njima i novinarkama RTS-a.

The screenshot shows a news article from the RTS website. The headline reads "Isuviše rizikujte ako dijagnozu tražite od veštačke inteligencije". The article discusses the lack of interest in medical topics among Serbs compared to Europeans, specifically mentioning ChatGPT. It quotes Ljubiša Bojić, a specialist in AI, who warns that while AI can provide answers, it does not understand the context or implications of the questions asked.

Isuviše rizikujte ako dijagnozu tražite od veštačke inteligencije

Samo pet odsto građana Srbije ne traži informacije o zdravstvenim temama od „doktora Gugla“, po čemu smo rekorderi u Evropi. Međutim, sve više raste i broj onih koji se za uspostavljanje dijagnoze obrate ChatGPT-iju. Gost Jutarnjeg programa, Ljubiša Bojić, stručnjak u oblasti veštačke inteligencije, upozorio je da algoritam veštačke inteligencije, iako daje smislene odgovore, ne razume šta ga pitamo, što može biti veoma opasno kada je zdravlje u pitanju.

Kada su naučnici počeli da razvijaju generičke modele veštačke inteligencije mislili su da mogu da isprogramiraju kompjuter kako treba da razmišlja, objašnjava Ljubiša Bojić, istraživač u Institutu za veštačku inteligenciju. Međutim, kasnije se ustanovilo da su neuronske mreže bolji pristup, odnosno da se u algoritme iskopira način kako funkcioniše ljudski mozak.

„Na kraju se ispostavilo da velika količina tekstualnih podataka, čak i ako nemaju smisla, kada se primeni na tu arhitekturu, dobija se nešto što će čak moći i da rezonuje i moći će da daje smislene informacije, da izgleda kao da razume šta ga pitamo“, dodaje Bojić.

Problem je u tome što algoritam u stvari ne razume i što je u pitanju jedna velika simulacija, iako dobijamo odgovore koji su mnogo bolje izrečeni nego što bi doktor mogao da nam kaže. Što može da bude veoma opasno, napominje stručnjak za veštačku inteligenciju.

Doktor Igor Pantić naglašava značaj veštačke inteligencije u pogledu analize signala iz oblasti radiologije, patologije i fundamentalne eksperimentalne medicine u cilju naučno-istaživačkog rada.

„Dakle, kad god imate neki signal, bilo da je jednodimenzionalni ili dvodimenzionalni, radiološki snimak ili mikroskopska slika, može da se napravi model veštačke inteligencije i mašinskog učenja koji je sposoban da klasifikuje podatke, da predviđi neku varijablu. Tako da u tom smislu veštačka inteligencija može biti od pomoći lekaru specijalisti da postavi dijagnozu i unapredi dijagnostički proces“, navodi dr Pantić.

Generativni modeli imaju u osnovi veliko znanje, ponekad i veće nego stručnjaci iz neke oblasti, ali problem je što nemaju iskustvo rada sa pacijentima, ističe doktor. Drugi problem je što kada im postavimo pitanje, uglavnom to pitanje nije adekvatno i potpuno.

Uspešnost tehnologije mora biti proverena u praksi, a to mogu da urade samo lekari

Prema podacima, Gugl svakog minuta dobije oko 70 hiljada pitanja u vezi sa bolestima, simptomima, zdravlјjem, pregledima, lekovima, odnosno više od milijardu dnevno.

Doktor Momčilo Jakovljević smatra da je najveći problem što je veliki broj ljudi zdravstveno neprosvećen i što pomoći traže od Gugla, a ne od doktora. Takođe, dodaje dr Jakovljević, nove tehnologije su od velike pomoći i potrebno je oslanjati se na njihovu pomoći, ali najpre ih treba proveriti u praksi.

„Anamneza, kada razgovaraju doktor i pacijent je pola dijagnoze. U medicini postoji izraz diferencijalna dijagnoza – jedan isti ili sličan simptom može da bude znak više bolesti.“

Na primer, navodi dr Jakovljević, pacijent se žali na bol u stomaku s desne strane. Ne ume da objasni da li je bol kontinuiran, da li se širi naniže ili naviše. Ovaj simptom može da ukaže na slepo crevo, bubreg, žučnu kesu, kolon, može da bude bol zbog kičme.

„Prema tome, sve što uradi veštačka inteligencija, ko će da proceni da li je to dobro? Samo iskusni specijalista“, naglašava doktor.

Mnogo je teških i ekstremnih slučajeva gde se nema vremena da se pita veštačka inteligencija, već mora iskusni specijalista da odmah reaguje.

Rizikujemo mnogo, posebno kada su lekovi u pitanju

Važan segment jeste i problem što se ljudi često konsultuju oko upotrebe lekova. Jedno istraživanje tokom kojeg se sa ChatGPT-om razgovaralo o lekovima i načinu njihovog korišćenja, veštačka inteligencija je dala zadovoljavajući odgovor na samo 10 od 39 postavljenih pitanja. Što se tiče ostalih 29 pitanja, odgovori ili nisu imali nikakve veze sa upitom ili su bili nepotpuni ili potpuno netačni.

„SUVIŠE DALEKO ĆEMO DA ODEMOSA UKOLIKO VEŠTAČKA INTELIGENCIJA NA OSNOVU PODATAKA KOJE DOBIJA OD POLUOBRAZOVANOG, OBRAZOVANOG IЛИ NEOBRAZOVANOG ČOVEKA BUDA PROPISIVALA LEKOVE. NEKO ĆE IZGUBITI GLAVU. VRLO JE DISKUTABILNO PRIČATI O TOME“, naglašava dr Momčilo Jakovljević.

Doktor Pantić dodaje da veštačka inteligencija može da dâ ponekad i zadovoljavajući odgovor, ali samo ukoliko je pitanje postavljeno na adekvatan način i ukoliko dobije dovoljno ulaznih podataka. Međutim, taj koji postavlja pitanja uglavnom je laik i nema dovoljno medicinskog znanja.

Veštačka inteligencija može da pomogne lekarima, ali ne i pacijentima

Ljubiša Bojić napominje da kada se postavljaju generalna pitanja koja nisu usko specijalizovana, veštačka inteligencija daje dobre odgovore.

Rađen je jedan eksperiment u kome je trebalo da ispitanici prepoznačaju koji odgovor je napisao čovek, a koji veštačka inteligencija. Doktor je u konverzacijском stilu napisao svoje odgovore ukoliko bi mu pacijent postavio neko uopšteno pitanje po pitanju zdravlja. Na isto pitanje su i jezički modeli napisali svoje odgovore.

„TU SMO DOŠLI DO ZAKLJUČKA DA GENERALNA POPULACIJA KOJA JE UČESTVOVALA U EKSPERIMENTU, PREPOZNaje ODGOVORE KOJE JE NAPISALA VEŠTAČKA INTELIGENCIJA KAO DA IH JE NAPISAO ČOVEK. KAO I DA SU IM ODGOVORI VEŠTAČKE INTELIGENCIJE BILI EMOTIVNO TOPLIJI I DA SADRŽE VIŠE KORISNIH INFORMACIJA. ZNAČI, ONA MOŽE DA SE KORISTI ZA KOMUNIKACIJU ZDRAVSTVENIH INFORMACIJA KADA SU OPŠTA PITANJA PO SREDI“, objašnjava Bojić.

Veštačka inteligencija ne može biti krajnji donosilac odluke u smislu dijagnoze. Odgovornost će, bar u doglednom periodu, još uvek biti na lekaru specijalisti, smatra dr Igor Pantić.

„Veštačka inteligencija može da unapredi proces i smanji broj dijagnostičkih grešaka, posebno u patologiji, i tu je njena prava vrednost. Ali kao i svaka tehnologija, i ova ako se zloupotrebi ili pogrešno upotrebni, dovodi do još većih i ozbiljnijih posledica“, ističe doktor.

Ljubiša Bojić dodaje da je upotreba veštačke inteligencije jedna stvar u naučnim istraživanjima, a sasvim druga u dijagnostici.

Doktor Pantić na kraju gostovanja u Jutarnjem programu upozorava da moramo biti svesni svog ograničenog medicinskog znanja i uvek konsultovati lekara koji će da nam pojasni simptome. Moramo

biti oprezn i imati u vidu da od generativnih modela, kao i od Gugla ili Vikipedije, možemo dobiti pogrešan ili neodgovarajući odgovor.

A screenshot of a computer screen displaying a news article from the Blic website. The article is titled "NAJOPASNIJA JE OVA HRANA" and discusses the link between processed food and cancer risk. It features a photo of a woman in a white lab coat and a doctor. The Blic logo is visible at the top of the page.

"NAJOPASNIJA JE OVA HRANA" Srpski onkolog o tri faktora koja su dovela do eksplozije RAKA KOD MLADIH, uputio upozorenje svima: "Kada kupujete namirnice, jednu stvar MORATE DA PROČITATE NA PAKOVANJU"

Ultra prerađena hrana može povećati rizik od razvoja karcinoma, posebno među mlađom populacijom

Deca često konzumiraju grickalice i ultra prerađenu hranu što povećava opasnost od raznih karcinoma

Poslednjih godina u svetu je zabeležen porast broja obolelih od raka među mladima, pacijenti često imaju manje od 45 godina, a lekari upozoravaju je jedan od glavnih razloga nezdrava ishrana i ultra prerađena hrana koju često konzumiramo.

I u Srbiji postoji ovaj trend porasta broja obolelih od svih vrsta kancera među veoma mlađom populacijom, što je ranije za "Blic" potvrdio onkolog profesor dr Vladimir Kovčin.

"Najopasnija je hrana koja deluje sveže"

Kovčin je sada za "Blic" rekao da velika opasnost od karcinoma vreba iz ultra prerađene hrane koja deluje sveže, a ima dug vek trajanja.

- Najopasnija je hrana koja deluje sveže, a trajna je. Peciva koja su vakumirana i traju mesecima, kao i grickalice, mogu sadržati štetne konzervante. Bilo koja hrana koja bi se normalno pokvarila za 2-3 dana ako ne bi imala konzervans, a traje i po nekoliko meseci može biti opasna - ističe Kovčin.

Kako objašnjava, opasno je što deca i mladi gotovo svakodnevno konzumiraju ultra prerađenu hranu što povećava rizik od razvoja različitih karcinoma.

- Sve ono što je napravljeno da bude dugotrajno obično sadrži aditive koji mogu biti štetni. Nastanak karcinoma zavisi od kumulacija štetnih faktora iz ovih namirnica i to povećava rizik od bolesti. Deca već u osnovnoj školi počinju da jedu brzu hranu i konzervirane proizvode, jer roditelji nemaju vremena da im svakodnevno pripremaju svežu hranu koja je sa pijace i spremljena tog dana. Proizvodi koji se prodaju deci u kioscima i prodavnicama su dugotrajni, često sadrže konzervante, a taloženje tih štetnih hemikalija koje služe da održe hranu duže može dovesti do razvoja ne samo karcinoma, već i drugih digestivnih bolesti - ističe stručnjak.

On je ranije za "Blic" naveo da od tako tretirane hrane najčešće dolazi do raka u digestivnom traktu, poput:

raka jednjaka

pankreasa

jetre

creva

Ambalaža kao dodatni rizik

Pored samih namirnica, ambalaža u kojoj se one čuvaju može biti dodatni rizik po zdravlje.

- Plastična ambalaža može biti štetna, posebno supstance kojima se oblažu posude od stiropora da ne bi upijale masnoće i tečnosti. Te hemikalije mogu biti kancerogene. Puno je stvari koje mogu da imaju u sebi materije koje mogu da dovedu do razvoja karcinoma - upozorava Kovčin.

Zašto je ultra prerađena hrana loša za ljudе

Ultra prerađeni proizvodi često sadrže visoke nivoе zasićenih masti, soli i šećera, a kada ih konzumiramo, ostavljamo manje prostora u ishrani za nutritivne namirnice. Takođe, aditivi u ovim proizvodima mogu biti odgovorni za negativne zdravstvene efekte jer proces obrade hrane na ovaj način može uticati na način na koji naše telо reaguje na nju.

Potreba za organskom hranom i detoksifikacijom

Iako je organska hrana često skuplja, periodične dijete za detoksifikaciju organizma mogu pomoći organizmu da se iščisti.

- Moguće je da nutricionisti koji se celog života bave ishranom mogu pomoći u izradi dijeta za čišćenje organizma. Oni bi trebalo da mogu za pojedinca da naprave neku dijetu za čišćenje organizma na osnovu laboratorijskih analiza, navika. Tu je potrebna dosta skuplja hrana, jer organska hrana, poljoprivredni proizvodi koji nisu tretirani pesticidima i insekticidima, poput onih koje kupujemo, ima veću cenu.

Povremene dijete za detoksikaciju jednom ili dva puta godišnje su korisne. Ne kažem da će to sprečiti nastanak karcinoma, ali smanjuje rizik sigurno - navodi on za "Blic".

Saveti za kupovinu hrane, i kada kod lekara

Kada kupujemo upakovani i konzerviranu hranu u prodavnicama onkolog navodi da na deklaraciji možemo da proverimo se sve tu nalazi, ali da prvenstveno izbegavamo hranu sa dugim rokom trajanja.

- Kada kupujete hranu, obratite pažnju na deklaracije. Postoji spisak štetnih emulgatora koji se dodaju, čak su neki od njih zabranjeni u Evropskoj uniji. Obično to na deklaraciji piše jako sitnim slovima. U principu izbegavajte proizvode sa dugim rokom trajanja ako nisu zamrznuti ili obrađeni na drugi način ili ih konzumirati što ređe i u manjoj količini - savetuje on.

Napominje da suzdržavanje od štetnih namirnica i obazriva selekcija hrane može značajno doprineti očuvanju zdravlja i smanjenju rizika od karcinoma.

- Važno je da svi, a posebno roditelji, budu svesni koliko je bitno obraćati pažnju na ishranu i izbor adekvatnih i zdravih namirnica. Svaka hrana može biti i lek i otrov, a sve zavisi od količine. Ne možemo deci apsolutno sve zabraniti, ali treba obratiti pažnju na umerenost, posebno kada znamo da neka hrana može biti štetna - naglašava on.

Takođe apeluje da građani koji imaju neke neuobičajene zdravstvene tegobe poput dijareje, bola u stomaku, kašla koju ne prestaju ni nakon korišćenja propisane terapije, traju duže od 10 do 15 dana, urade dodatne analize.

Tri faktora u našem okruženju najčešći izazivači raka

Prof. dr Kovčin objašnjava da je nažalost veoma teško pronaći objašnjenje za porast obolelih od raka u Srbiji. Ipak, navodi da su jedan od ključnih razloga okruženje u kom danas živimo - kakav vazduh udišemo, kakvu vodu pijemo i kakvu hranu jedemo.

- Stariji sugrađani poput naših baka i deka, živeli su u drugačijem vremenu kada okolina nije bila toliko zagađena. Bilo je manje hemije u hrani, vodi i vazduhu - objasnio je on ranije za "Blic".

Kada je u pitanju nasledni faktor, prof. dr Kovčin naveo je da o njemu ne možemo govoriti kao primarnom, jer na primer, kod raka debelog creva nasledni faktor može biti izazivač u 5 do 7 procenata.

- Osnova je u velikom zagadenju koje je oko nas i toj kumulaciji s kojom smo u kontaktu svaki dan. Kada dođe do kritične količine razvija se karcinom. Naravno jedan od bitnih faktora je i stres koji remeti imunitet, a imunitet je zadužen za ubijanje malignih ćelija, ali kada je oslabljen one uspevaju da izbegnu imunološki razvoj - upozorio je on ranije za "Blic".

UKC Niš o rezultatima Dragana Milića u vezi sa listama čekanja: Za 252 dana urađene 282 kardiohirurške intervencije

Univerzitetski klinički centar Niš oglasio se danas saopštenjem u kom se navodi da je dr Dragan Milić, direktor Klinike za kardiohirurgiju, kada je reč o rezultatima vezanim za liste čekanja, sa dve operacione sale i šest kardiohirurga, i kompletno obučenim timovima za intervenciju, za 252 radna dana uradio 282 kardiohirurške intervencije.

U saopštenju koje se počinje rečenicom "Došlo je vreme da kažemo istinu o Draganu Miliću i njegovoj priči o listama čekanja", tvrdi se da on obavlja jednu dnevno operaciju u dve operacione sale.

- Dakle, u zgradu, koju je izgradila država Srbija, opremila je najsavremenijom opremom, sa kadrom u čije školovanje i usavršavanje je država Srbija uložila svoja sredstva, rukovodilac ove ustanove dr Milić ostvaruje jednu operaciju dnevno - navodi se u saopštenju koje je potpisao v. d. direktora UKC Niš prof. dr Zoran Perišić, a zatim se postavlja pitanje:

- Šta se za to vreme dešava u drugoj operacionoj sali, šta se radi osim jedne operacije dnevno u celoj klinici za koju se lobira da postane Institut? Neka se raspita dr Milić koliko dnevno i koliko zahtevnih imaju operacija Institut "Dedinje" i Institut "Kamenica", dok on obavlja jednu dnevno u dve operacione sale, sa šest obučenih kardiohirurga i kompletним timovima!

Dodaje se da je on, poslednji čovek u zdravstvu koji sme da se oglašava po pitanju lista čekanja.

- On ni u redovnom radu ne može da postigne ono za što je plaćen od građana Srbije. Sve ostalo se svodi na jeftino politikanstvo... - piše u saopštenju Univerzitetskog kliničkog centra Niš.

NOVA OPASNA EPIDEMIJA NA POMOLU?! SZO iznala JEZIVE PODATKE o broju smrtnih slučajeva: Umire svaki deseti čovek, a bolesti šire OVE ŽIVOTINJE!

Nove vrste komaraca prisutne u Evropi i drugim zemljama

Azijski tigrasti komarac može preneti preko 20 različitih bolesti patogena na ljudе

Svetska zdravstvena organizacija procenjuje da je 85 odsto populacije izloženo najmanje jednoj bolesti koju prenose komarci ili insekti. Statistika pokazuje i da je svaki deseti stanovnik planete preminuo od neke bolesti koju prenose komarci ili drugi insekti.

Da li je tačno da će ujedi komaraca u bliskoj budućnosti izazvati nove epidemije, otkrio je u profesor Biološkog fakulteta Željko Tomanović.

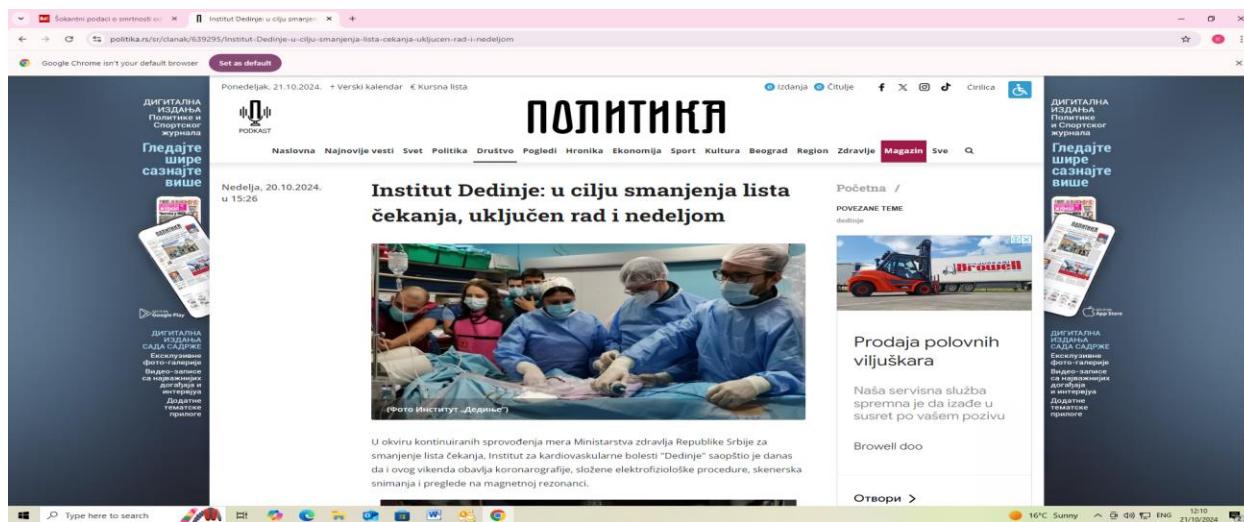
- Klima se menja. Nove vrste komaraca, koje ranije bilo nezamislivo da budu u Evropi, sada su tu i kod nas i u nekim drugim evropskim zemljama. Recimo, svi su čuli za azijskog tigrastog komarca, da je neko pre 20 godina rekao da će ta vrsta biti uspostavljena ovde, ona je sada tu i to je više gotova stvar, vi biste rekli da je to nemoguće. Međutim, danas imamo tu realnost i još nekoliko vrsta komaraca koji su u Evropi, koji se prate. Nisu problem sami komarci, zbog njihovih uboda, ali je problem što su oni vrlo potentni vektori mnogih bolesti - kaže profesor i dodaje:

- Azijski tigrasti komarac može da prenese preko 20 različitih bolesti patogena na ljudе i to je ono što izaziva ogromnu zabrinutost. Svakako da vremenski uslovi utiču na neke inicijalne brojnosti, na prezimljavanje i tako dalje. Veliki je i mnogo ozbiljniji problem to što oni mogu biti vektori mnogih bolesti - kaže profesor.

Statistika takođe pokazuje da je svaki deseti stanovnik planete koji je ikada rođen preminuo od neke bolesti koju prenose komarci ili drugi insekti.

- Komarci i neki drugi insekti su praktično oblikovali ljudsku istoriju. Tu govorimo naravno o malariji, žutoj groznici, ali i kugi koja je nekad postojala. Carstva su padala zbog kuge, pa verovatno i rimsко carstvo je u nekom meri. Od svih insekata komarci su najpotentniji vektori i najozbiljniji vektori bolesti. Imate zemlje Afrike i Azije gde imamo milione zaraženih ljudi! Preventiva je jedino u našem ponašanju, i u tome na koji način ćemo smanjiti njihovu brojnost. Ako imate jednu posudu sa vodom, imaće te na stotine i stotine komaraca - kaže profesor Tomanović za "Prva" TV.

ПОЛИТИКА

Institut Dedinje: u cilju smanjenja lista čekanja, uključen rad i nedeljom

U okviru kontinuiranih sprovođenja mera Ministarstva zdravlja Republike Srbije za smanjenje lista čekanja, Institut za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" saopšto je danas da i ovog vikenda obavlja koronarografije, složene elektrofiziološke procedure, skenerska snimanja i preglede na magnetnoj rezonanci.

Prema rečima Milovana Bojića, direktora Instituta Dedinje, u okviru ovog nacionalnog projekta, po prvi put je uključen i rad nedeljom, što dodatno povećava dostupnost usluga pacijentima, te je danas planirano obavljanje 30 koronarografija, 24 skenerska snimanja i 10 pregleda magnetnom rezonancom srca, a radna atmosfera je, i ovog puta, izvanredno organizovana.

Tokom poslednjih pet vikenda, Institut "Dedinje" je uspešno realizovao 30 operacija na otvorenom srcu, 50 složenih elektrofizioloških procedura, 120 koronarografija, više od 200 skenerskih pregleda i 96 pregleda magnetnom rezonancom.

Ovi rezultati jasno ukazuju na posvećenost Instituta pružanju vrhunske zdravstvene usluge i značajnom smanjenju lista čekanja za pacijente s kardiovaskularnim oboljenjima, saopšto je Institut Dedinje, prenosi Tanjug.